

I

Ieșind în acea dimineață, domnul Verloc își lăasă formal magazinul în seama cumnatului său. O putea face liniștit, căci tot timpul clientela sa era foarte puțină, practic inexistentă înainte de căderea serii. De altfel, domnului Verloc prea puțin îi păsa de afacerile lui oficiale. Iar, în plus, cumnatul rămânea în grija soției sale.

Magazinul era mic, la fel și casa. Era una din acele clădiri de cărămidă înnegrită ce se puteau vedea în mare număr, înainte de epoca reconstrucției, la Londra. Magazinul era o încăpere în formă de cub, cu fațada formată din geamuri mici. În timpul zilei ușa rămânea închisă; doar serile stătea crăpată discret, dar cu suspiciune.

În vitrină erau fotografiile cu dansatoare mai mult sau mai puțin dezbrăcate, pachete incerte ambalate în hârtii ca medicamentele brevetate, plicuri galbene lipite, foarte subțiri, pe care scria mare cu negru 2 șilingi 6 penny, câteva numere din niște vechi reviste umoristice franțuzești atârdate pe o sfoară, parcă la uscat, un văsuleț albastru de porțelan, o casetă neagră

de lemn, sticle cu cerneală de marcaj și ștampile de cauciuc, câteva cărți cu titluri vag necuviincioase, câteva exemplare aparent vechi din niște publicații obscure, mizerabil tipărite și cu titluri ca *Torța* sau *Gongul* – nemaipomenit de incitante. Iar cele două lămpi de gaz din vitrină erau întotdeauna date pe mic, fie din spirit de economie, fie pentru folosul clienților.

Cât despre clienți, aceștia erau sau inși foarte tineri, care zăboveau câtva timp în fața vitrinei înainte de a se strecura pe neașteptate în magazin, sau bărbați ceva mai maturi, dar care în general arătau de parcă n-ar prea fi fost în bani. Din această ultimă categorie, unii purtau gulerele pardesielor ridicate până sub mustață și aveau stropi de noroi la partea de jos a pantalonilor, care se prezentau destul de purtați și de o calitate nu foarte grozavă. Nici picioarele dinăuntru lor nu erau de regulă cine știe ce. Cu mâinile înfundate în buzunarele laterale ale hainelor, se furișau înăuntru cu un umăr înainte, ca și cum s-ar fi temut să nu declanșeze clopoțelul.

Acesta, agățat deasupra ușii cu ajutorul unui fir de oțel curbat, era greu de ocolit. Ușa îl lovea în mod inevitabil; iar seara, la cea mai mică provocare, răsuna în spatele clientului cu o virulență absolut nerușinată.

Clopoțea deci și, la acest semnal, domnul Verloc intra prin glasvandul prăfuit din spatele tejghelei

băițuite, venind în grabă de undeva din spate. Pleoapele îi erau de la natură grele; arăta de parcă s-ar fi răsucit toată ziua, îmbrăcat, într-un pat nefăcut. Altcineva ar fi simțit că o asemenea apariție nu era decât în strictul lui dezavantaj. La vânzarea cu amănuntul, foarte mult depinde de aspectul plăcut și fermecător al celui care-ți vinde produsul. Însă domnul Verloc își cunoștea bine marfa și rămânea complet nepăsător la orice dubiu de ordin estetic în privința apariției sale. Fără să clipească și ferm în nerușinarea lui ce părea să conțină în ea o teribilă amenințare, începea să vândă câte un obiect care, în mod evident și scandalos, nu merita banii ce treceau dintr-o mână în alta în timpul tranzacției: o cutiuță de carton aparent goală, de exemplu, sau unul din acele plicuri galbene lipite cu grijă și foarte subțiri, sau vreun volum mânjit și murdar, cu coperți de hârtie, dar cu un titlu promițător. Din când în când se întâmpla că reușea să vândă vreunui amator câte una din dansatoarele gălbejite și decolorate, ca și cum ar fi fost vie și tânără.

Uneori la sunetul clopoțelului apărea doamna Verloc. Winnie Verloc era o femeie tânără, cu pieptul plin într-un corsaj strâns și lată în șolduri. Avea părul foarte îngrijit. Cu o privire fermă, la fel ca a soțului ei, arbora un aer de o indiferență insondabilă din spațele marginii înălțate a tejghelei. Atunci clientul relativ fraged ca ani rămânea dintr-odată descumpănit

văzând că are de-a face cu o femeie și, mocnind o imensă dușmănie în suflet, cerea o sticlă cu cerneală de marcaj, în valoare de 6 penny (în magazinul domnului Verloc ea costa 1 șiling și 6 penny), pe care, odată ieșit în stradă, o arunca hoțeste în primul canal.

Oaspeții de seară – bărbați cu gulerile ridicate și pălării trase pe ochi – schițau un gest familiar din cap către doamna Verloc, apoi, murmurând un salut, ridicau aripa de la capătul tejghelei și treceau în camera din spate, de unde, printr-un coridor, se ajungea la o scară abruptă. Ușa magazinului era singura cale de acces în casa unde domnul Verloc își practica ocupația sa de negustor de mărfuri dubioase, își exercita vocația de protector al societății și își cultiva virtuțile domestice. Acestea din urmă erau foarte pronunțate. Domnul Verloc era un om profund domesticit. Nici nevoile sale intelectuale, nici cele spirituale și nici cele fizice nu erau de natură să-l facă să râvnească la călătorii în străinătate. Acasă afla el destinderea trupului și liniștea conștiinței, alături de micile atenții conjugale ale doamnei Verloc și de considerația deferentă a mamei acesteia.

Mama lui Winnie era o femeie voinică, astmatică și cu o față lată și arămie. Pe sub boneta albă purta o perucă neagră. Picioarele umflate o sileau la inactivitate. Se considera a fi de ascendență franceză, ceea ce poate că era adevărat; iar, după o lungă căsnicie cu un cârciumar autorizat să vândă și spirtoase, un

om de o categorie inferioară ei, se întreținea în anii văduviei sale închiriind apartamente mobilate unor domni singuri lângă Vauxhall Bridge Road, într-o piață destul de elegantă cândva și făcând parte încă din cartierul Belgravia. Acest amănunt topografic prezenta anumite avantaje când își anunța camerele în ziar; însă clienții onorabilei văduve nu făceau parte din genul monden. Buni-răi cum erau, fiica ei Winnie o ajuta să aibă grijă de ei. Urmele ascendenței franceze, cu care se lăuda văduva atât, erau vizibile și la Winnie. Ele își spuneau cuvântul mai ales în privința pieptenăturilor extrem de cochete și cu gust ale părului ei negru și lucios. Dar Winnie mai avea și alte farmece: tinerețea ei, formele pline și rotunde, tenul curat, caracterul provocator al rezervei sale impenetrabile, care niciodată nu mergea însă până acolo încât să descurajeze conversația, purtată din partea chiriașilor cu animație, iar din partea ei cu egală amabilitate mereu. Trebuie că pe domnul Verloc tocmai aceste atracții îl făcuseră sensibil. Domnul Verloc era chiriașul lor cu intermitențe. Venea și pleca aparent fără vreun motiv anume. De obicei sosea la Londra (la fel ca gripa) venind de pe continent, doar că neanunțat în presă; iar în timpul vizitelor sale avea un program foarte strict. Lua micul dejun în pat, apoi zăbovea în așternut, cu aerul că savurează în liniște o plăcere, zilnic până la amiază – uneori chiar și mai târziu. În schimb,

când ieșea în oraș, părea să găsească doar cu mare greutate drumul înapoi către locuința sa temporară din cartierul Belgravia. Pleca de acasă târziu și se întorcea devreme – devreme însemnând ora trei sau patru dimineața; iar când se trezea la zece, i se adresa lui Winnie, care tocmai îi aducea micul dejun pe o tavă, cu o politețe glumeață, obosită, și cu inflexiunile răgușite, stinse ale unui om care a vorbit vehement multe ore în șir. Ochii proeminenți, cu pleoapele grele, se rostogoleau lirici și languroși încoace și încolo, cuvertura îi stătea trasă până sub bărbie, iar mustața neagră și mătăsoasă îi acoperea buzele pline, capabile de o mulțime de tachinării mieroase.

După părerea mamei lui Winnie, domnul Verloc era un gentleman foarte drăguț. Din experiența ei de o viață, adunată în diferite „localuri publice”, această femeie de treabă păstrase la vremea retragerii ei din afaceri un ideal de gentleman de felul celor ce frecventau în mod obișnuit barurile cu separeuri. Domnul Verloc se apropia de acest ideal; de fapt, chiar îl atingea.

— Bineînțeles că-ți luăm și mobila, mamă, o liniștise Winnie.

La pensiune trebuia renunțat. Se părea că nu mai merita s-o păstreze. Ar fi însemnat prea multă bătaie de cap pentru domnul Verloc. Și, în plus, l-ar fi incomodat în restul afacerilor lui. În ce anume constau aceste afaceri nu spunea; însă, după logodna

sa cu Winnie, își dădea silința să se trezească înainte de amiază și, coborând scările de la demisol, căuta să se facă agreabil mamei în camera de jos, unde se servea micul dejun și unde acesteia îi plăcea să-și petreacă ceasurile de imobilitate. Aici, domnul Verloc mângâia pisica, mai întetea focul și își lua micul dejun. Se smulgea din tihna ușor sufocantă a camerei cu vădită părere de rău, dar, cu toate acestea, nu se întorcea acasă decât la ore foarte târzii ale nopții. Nu s-a oferit niciodată s-o ducă pe Winnie la vreun spectacol, cum s-ar fi convenit să facă un gentleman atât de drăguț ca el. Serile îi erau ocupate. Treburile lui aveau un caracter oarecum politic, i-a spus o dată lui Winnie. Va trebui să fie, a prevenit-o, foarte amabilă cu amicii lui politici. Iar ea, cu privirea ei directă, impenetrabilă, i-a răspuns că, bineînțeles, așa va face.

Cât anume o informase în plus despre ocupația lui îi era mamei lui Winnie cu neputință să deducă. Proaspăta pereche o luă să locuiască la ea, împreună cu toată mobila. O surprinse aspectul meschin al magazinului. Schimbarea de domiciliu de la piața largă din Belgravia la străduța îngustă din Soho îi afectă în chip nefast picioarele, care se umflară, devenind enorme. Pe de altă parte însă, era complet eliberată de grijile materiale. Bunătatea cam greoaie a ginerelui îi inspira un sentiment de siguranță absolută. Viitorul fiicei sale era precis pe mâini bune

și nici chiar în privința fiului ei Stevie nu trebuia să-și facă griji. Nu izbutise însă nici măcar față de sine însăși să conteste adevărul că bietul Stevie era o teribilă povară pentru toată lumea. Dar, având în vedere afecțiunea lui Winnie pentru plăpândul ei frate și firea amabilă și generoasă a domnului Verloc, simțea în sufletul ei că bietul băiat era destul de bine pus la adăpost în lumea asta atât de aspră. Iar în străfundul cel mai adânc al inimii ei de mamă, poate nici nu era chiar nefericită că cei doi soți nu aveau copii. Cum domnului Verloc situația părea să-i fie complet indiferentă, iar Winnie făcuse din fratele ei obiectul unei afecțiuni cvasimaterne, mai bine de atât nici nu putea spera pentru bietul Stevie.

Căci greu te mai descurcai și cu băiatul ăsta. Era o ființă delicată și ar fi avut chiar o anumită frumusețe plăpândă în felul lui, dacă buza de jos nu i-ar fi atârnat lot timpul inertă. Sub acțiunea excelentului nostru sistem de învățământ obligatoriu, învățase să scrie și să citească, în ciuda neajunsului pe care îl prezenta buza lui inferioară. În schimb, ca băiat de comisoane era o calamitate. Uita ce avea de transmis; era lesne deturnat de la drumul drept al datoriei de atracția pentru câinii și pisicile de pripas, pe care le urmărea prin gangurile înguste până ce dădea în curți interioare imunde: de spectacolul străzii pe care îl contempla gură-cască în detrimentul intereselor patronului său; ori de drama cailor prăbușiți,

al cărei patos și violență îl făcea să înceapă uneori să țipe strident în mijlocul mulțimii deloc amatoare de a fi deranjată prin strigăte de disperare de la savurarea liniștită a spectacolului național. Când era escortat de la fața locului de vreun polițist grav și protector, se întâmpla adesea ca Stevie să nu-și mai amintească adresa – cel puțin pentru o vreme. O întrebare bruscă îl făcea să se bâlbâie până în pragul sufocării. Când îl speria ceva de neînțeles pentru el, se uita îngrozitor de sașiu. Cu toate acestea, nu avea niciodată accese (lucru foarte încurajator de altfel); iar în fața izbucnirilor firești ale tatălui său, care adesea își pierdea răbdarea, găsisese oricând refugiu, în copilărie, după fustele scurte ale sorei sale Winnie. Pe de altă parte, l-ai fi putut bănuii că ascunde și un fond de inconștiență răutăcioasă. La vârsta de paisprezece ani, după ce un prieten al răposatului său tată, agent la o firmă străină de lapte pasteurizat, a avut ocazia să-l angajeze la el ca băiat de serviciu, Stevie a fost găsit într-o după-amiază cețoasă, în absența patronului său, ocupat cu lansarea unor artificii în casa scării. Una după alta, a declanșat un întreg cortegiu de rachete înfricoșătoare, de roți de foc rostogolite cu furie la vale și de petarde asurzitoare. Toată povestea putea lua o întorsătură cât se poate de neplăcută. O panică teribilă a cuprins toată clădirea. Cu groaza în ochi și sufocându-se, funcționarii s-au năpustit pe coridoarele pline de

fum, pălării de mătase și businessmen-i mai vârstnici puteau fi văzuți rostogolindu-se independent pe scări. Stevie însă nu părea să fi dobândit nicio satisfacție personală de pe urma faptei lui. Motivele pentru o inițiativă atât de originală erau greu de descoperit. Doar mult mai târziu, Winnie a obținut de la el o mărturisire nebuloasă și confuză. Se pare că alți doi băieți de serviciu ca și el, care lucrau în aceeași clădire, îi stârniseră sentimentele cu povești despre cazuri de nedreptăți și persecuții, exacerbându-i compasiunea pentru ei până la acel gest nebunesc. Numai că, desigur, prietenul tatălui său l-a dat imediat afară, de teamă să nu-i ruineze complet firma. După această ispravă altruistă, a fost pus să ajute la spălatul vaselor în bucătăria de la demisol și să lustruiască botinele domnilor chiriași ai pensiunii din Belgravia. Evident că o asemenea îndeletnicire era lipsită de orice viitor. Domnii îi mai lăsau din când în când un șiling bacșiș. Domnul Verloc s-a dovedit cel mai generos dintre chiriași. Dar câștigul băiatului nu se ridica la prea mult nici ca venit, nici ca perspective; astfel că, în momentul când Winnie a anunțat logodna ei cu domnul Verloc, mama n-a putut să nu se întrebe, trimițând o privire și un suspin în direcția chicinetei, ce se va întâmpla acum cu bietul Stevie.

S-a dovedit însă că domnul Verloc era dispus să-l preia și pe el odată cu mama soției sale și cu mobila

acesteia, care constituia toată averea vizibilă a familiei. Domnul Verloc aduna tot ce venea la pieptul lui mare și generos. Mobila a fost împărțită cât mai avantajos în toată locuința, dar mama doamnei Verloc a trebuit să se limiteze la două camere în spate, la etajul întâi. Nefericitul Stevie dormea într-una din ele. Un puf subțire începuse să-i acopere, ca un abur auriu, linia precis conturată a maxilarului inferior. Își ajuta sora cu dragoste și cu o docilitate oarbă la treburile casnice. Domnul Verloc era de părere că i-ar fi prins bine să aibă o ocupație oarecare. Stevie își petrecea deci timpul liber desenând cu compasul și creionul cercuri pe o foaie de hârtie. Se dăruia cu mare sânguință acestui divertisment, aplecându-se mult, cu coatele rășchirate, pe masa de bucătărie. Prin ușa deschisă a camerei din spatele magazinului, sora sa Winnie îi arunca din timp în timp câte o privire matern vigilentă.

II

Acestea erau deci casa, gospodăria și magazinul pe care domnul Verloc le lăsa în urmă în acea dimineață, apucând-o, pe la ora zece și jumătate, spre vest. Era o oră neobișnuit de matinală pentru el; întreaga sa persoană iradia farmecul unei prospețimi înrouate parcă; își purta redingota din stofă albastră

descheiată; botinele îi sclipeau; obrajii săi, proaspăt bărbieriți, aveau un fel de luciuri; până și ochii cu pleoape grele, împrăștiți după o noapte de somn împăcat, aruncau priviri relativ agere. Prin gardurile parcului, aceste priviri cuprindeau bărbații și femeile ce călăreau pe *Row*¹, cuplurile trecând armonios în galop mic prin dreptul lui, alte perechi înaintând moale, la pas, grupuri de trei sau patru persoane mergând agale, bărbați singuratici, total nesociabili la înfățișare și femei solitare, urmate la distanță de un rânđaș cu cocardă la pălărie și cu centiron de piele peste haina strânsă pe corp. Treceau în viteză trăsurii, mai ales *broughams*² cu doi cai, ici-colo chiar câte o *victoria*³ tapisată cu vreo piele de animal sălbatic și cu chipul sau pălăria vreunei doamne răsărind peste capota coborâtă. Iar un soare tipic londonez – despre care nu se putea spune decât că arăta ca însângerat – glorifica întreaga scenă cu privirile sale. Atârna la o înălțime potrivită deasupra lui Hyde Park Corner, arborând un aer de vigență activă, dar blajină. Până și pavajul de sub pașii domnului Verloc avea o

¹ The Row – porțiune din Hyde Park utilizată ca teren de echitație. (N. trad.)

² Brougham – trăsură închisă, cu două locuri, de obicei trasă de un singur cal. (N. trad.)

³ Victoria – trăsură ușoară, cu patru roți și decapotabilă, pentru două persoane și cu scaunul vizitiului supraînălțat. (N. trad.)

nuanță obosit-aurie în acea lumină difuză în care nici perete, nici copac, nici animal, nici om nu aruncau vreo umbră. Domnul Verloc se îndrepta spre apus printr-un oraș fără umbre, într-o atmosferă pudrată cu aur vechi. Reflexe arămii-roșiaticice licăreau de pe acoperișurile caselor, de la colțurile zidurilor, din pernele trăsurilor, de pe înseși învelitorile cailor și de pe spatele lat al redingotei domnului Verloc, pe care dădeau impresia unei rugini mate. Domnul Verloc însă nu era câtuși de puțin conștient că ruginise. Urmărea prin gardul parcului dovezile luxului și opulenței orașului cu un ochi aprobator. Toți acești oameni trebuiau protejați. Protecția e cea dintâi necesitate a luxului și a opulenței. Trebuiau deci protejați; și nu numai caii, trăsurile, casele și servitorii lor trebuiau protejați, ci și sursa bogăției lor trebuia protejată în inima orașului și în inima țării, întreaga ordine socială favorabilă inactivității lor atât de igienice trebuia protejată de invidia meschină a muncii neigienice. Trebuia... – și aici domnul Verloc și-ar fi frecat mâinile a satisfacție, dacă nu ar fi fost structural ostil oricărui efort fără rost. Inactivitatea lui nu era igienică, dar îi convenea de minune. Într-un fel, i se devota cu un gen de fanatism inert, sau poate mai bine zis cu o inerție fanatică. Născut din părinți plini de sânge și crescut pentru o viață de muncă grea, îmbrățișase indolența dintr-un impuls pe cât de profund, pe atât de inexplicabil și

de categoric precum acela care îndreaptă preferințele unui bărbat, dintr-o mie de femei, către una anume. Era prea leneș pentru a fi chiar și un simplu demagog, un orator din rândurile muncitorilor, sau vreun șef sindical. Prea multă bătaie de cap. Tihna de care avea el nevoie era de o natură mai perfectă; sau poate era victima unei neîncrederi filozofice în eficiența oricărui efort omenesc. O asemenea formă de indolență cere, implică o anumită inteligență. Ea nu îi lipsea domnului Verloc, iar la ideea ordinii sociale amenințate probabil că și-ar fi făcut singur cu ochiul dacă acest gest de scepticism nu ar fi presupus un anumit efort. Ochii săi mari și proeminenți nu erau adaptați pentru clipitul șmecher. Erau mai degrabă genul de ochi ce se închid plini de solemnitate, degajând efectul maiestuos al somnului.

Neostentativ, dar masiv la modul mătăhălos-porcin, fără a-și freca mâinile a satisfacție și fără a-și face sceptic cu ochiul pentru propriile gânduri, domnul Verloc își vedea de drum. Călca apăsat pe caldarâm cu botinele sale lustruite, iar toată ținuta sa era a unui meseriaș pornit să-și câștige banul. Putea trece drept orice, de la rămar de tablouri până la lăcătuș; ba chiar și drept un mic meșter cu – numai – câțiva angajați. Dar ce avea el în plus era un aer imponderabil pe care niciun meseriaș nu l-ar fi putut dobândi prin simpla exercitare a meșteșugului său, acel aer comun oamenilor ce trăiesc de pe urma viciilor, nebuniilor

sau temerilor primare ale omenirii, acel aer de nihilism moral comun patronilor de tripouri și de case deocheate, detectivilor particulari și agenților urmăritori, negustorilor de spirtoase și, aș mai adăuga eu, vânzătorilor de centuri electrice stimulante și de leacuri brevetate. Dar în privința celor din urmă nu sunt sigur, căci nu am înaintat cu cercetările mele chiar atât de afund. Din câte știu, expresia acestora trebuie să fie absolut diabolică. Nu m-ar mira. Ce vreau să susțin este doar că expresia domnului Verloc nu era câtuși de puțin diabolică.

Înainte de a ajunge la Knightsbridge, domnul Verloc coti la stânga din strada aglomerată, vuind de zgomotul omnibuzelor ce treceau legănându-se și al furgoanelor cu cai și pătrunse în fluxul rapid și aproape tăcut al trăsurilor de piață. Sub pălăria pe care o purta ușor lăsată pe spate, părul îi stătea pieptănat lins, cu grijă, într-o respectuoasă ascultare; căci domnul Verloc avea treabă la o ambasadă. Și, ferm ca o stâncă – o stâncă de consistență moale însă –, mergea acum pe o stradă ce putea fi numită, cu toată îndreptățirea, particulară. Lărgimea, pustietatea și lungimea ei respirau acea maiestate proprie numai naturii anorganice, materiei ce nu pierе niciodată. Singurul indiciu al mortalității era trăsurica unui medic oprită în această augustă singurătate lângă o bordură. Ciocănașele lustruite ale ușilor luceau cât vedeai cu ochii, iar ferestrele curate își etalau luciul

opac și întunecat. Și totul era tăcut. Doar căruța unui lăptar zăngăni sonor traversând perspectiva îndepărtată; un ajutor de măcelar, mânând cu acea nobilă indiferență cu care un alergător la Jocurile Olimpice și-ar fi mânat carul de luptă, dădu în grabă colțul cocoțat deasupra unei perechi de roți roșii. O mătă cu un aer vinovat, ieșind de undeva de sub pavaj, alergă o clipă înaintea domnului Verloc pentru a se mistui apoi în alt subsol; iar un polițist gras, arătând străin de orice emoție omenească, de parcă ar fi fost și el o parte din natura anorganică, desprinzându-se direct dintr-un felinar, nu-i acordă nici cea mai mică atenție domnului Verloc. După o nouă cotitură la stânga, acesta își urmă drumul pe o stradă îngustă, de-a lungul unui zid galben care, dintr-un motiv cu totul de neînțeles, avea scris pe el *No. 1 Chesham Square* cu litere negre. Chesham Square era la cel puțin cincizeci de metri distanță, iar domnul Verloc, destul de cosmopolit în felul său pentru a nu se lăsa indus în eroare de enigmele topografice ale Londrei, își continuă drumul la fel de hotărât, fără vreun gest de surprindere sau de indignare. În cele din urmă, cu o stăruință metodică, ajunse în piață și se îndreptă oblic spre numărul 10. Acesta figura pe o poartă impunătoare pentru trăsuri, tăiată în zidul înalt și curat dintre două clădiri, din care una, în mod destul de rezonabil, avea numărul 9, iar cealaltă 37; dar adevărul că aceasta din urmă ținea de fapt de Porthill Street,

o stradă binecunoscută în cartier, era proclamat de o tăbliță plasată deasupra ferestrelor de la parter de acea autoritate eficientă însărcinată să țină socoteala caselor rătăcite din Londra. De ce oare nu se cere odată aprobarea Parlamentului (o lege mică ar fi de-ajuns) pentru a obliga aceste edificii să se întoarcă unde le e locul rămâne unul dintre misterele administrației municipale. Domnul Verloc însă nu-și bătea capul cu asemenea treburi, misiunea vieții sale fiind să protejeze mecanismul social, nu să-l perfecționeze, nici să-l critice.

Era atât de devreme, încât portarul ambasadei ieși grăbit din cămăruța sa tot luptându-se cu mâneca stângă a livrelei. Purta o vestă roșie, pantaloni până la genunchi și părea frământat. Luând notă de agitația din vecinătatea sa, domnul Verloc arătă un plic gravat cu stema ambasadei și trecu mai departe. Același talisman îl produse și în fața valedului care îi deschise ușa, retrăgându-se apoi un pas pentru a-i face loc să intre.

În șemineul înalt ardea un foc frumos, iar un domn mai vârstnic, așezat cu spatele la el, în haine de seară și cu un lanț la gât, ridică ochii de pe ziarul pe care îl ținea satisfăcut la lățimea umerilor în dreptul feței sale calme și severe. Nu mișcă; dar un alt lacheu, îmbrăcat în pantaloni și haină de frac maron, tivită cu șnur subțire galben, apropiindu-se de domnul Verloc, îl ascultă murmurându-și

numele, apoi, întorcându-se tăcut pe călcâie, o luă înainte, fără a privi măcar o singură dată în urmă. Domnului Verloc, dus astfel pe un coridor în stânga mării scări interioare cu covor, i se făcu deodată semn să intre într-o cameră mititică, al cărei unic mobilier consta dintr-o masă greoaie de scris și câteva scaune. Servitorul închise ușa, iar domnul Verloc rămase singur. Nu se așeză. Ținându-și pălăria și bastonul într-o mână, privi de jur împrejur, trecându-și cealaltă mână durdulie peste părul său lins și descoperit acum.

O altă ușă se deschise fără zgomot, iar domnul Verloc, fixându-și privirile în acea direcție, nu văzu la început decât niște haine negre, o chelie și câte un favorit lung de o parte și de alta a unei perechi de mâini zbârcite. Omul care tocmai intrase ținea un teanc de hârtii în fața ochilor și se îndreptă spre masă cu pași mărunți, răsfoind din când în când hârtiile. Consilierul Wurmt, *chancelier d'ambassade*¹, era destul de miop. Depunând hârtiile pe masă, acest merituos funcționar dezvălui o fizionomie cu un ten gălbejit și de o melancolică urâțenie, încadrată de o claie de fire lungi și subțiri de păr gri închis, despărțită ferm de niște sprâncene groase și stufoase. Își aplică un pince-nez cu rame negre pe nasul turtit, fără nicio

¹ *Chancelier d'ambassade* (fr.) – păstrătorul sigiliilor într-o ambasadă. (N. trad.)

formă, și se arată surprins de apariția domnului Verloc. De sub sprâncenele enorme, ochii săi clipiră patetic prin sticlele ochelarilor.

Nu schiță niciun gest de salut; nici domnul Verloc, care, fără îndoială, își cunoștea locul; doar o modificare subtilă a poziției generale a umerilor și spatelui său putea sugera o ușoară înclinare a șirei spinării sub vasta suprafață a redingotei. Efectul era al unei deferențe neostentative.

— Am aici câteva dintre rapoartele dumneavoastră, spuse birocratul cu o voce neașteptat de blândă și obosită, apăsând tare cu vârful arătătorului pe teancul de hârtii.

Făcu o pauză, iar domnul Verloc, care își recunoscuse de îndată scrisul, rămase mut, neîndrăznind nici măcar să respire.

— Nu suntem prea mulțumiți de atitudinea poliției de aici, continuă celălalt, trădând toate semnele unei accentuate oboseli mintale.

Fără a mișca de fapt, umerii domnului Verloc schițară o ușoară tresărire. Și, pentru prima oară de când își părăsise locuința în acea dimineață, buzele lui se dezlipiră.

— Fiecare țară are poliția ei, rosti el filozofic. Dar, cum funcționarul ambasadei continuă să-l fixeze clipind întruna, se simți obligat să adauge: Îmi permit să menționez că n-am niciun mijloc de a influența poliția de aici.